

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinivus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaque omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

In F. S. Annæ Matris B. V. Mariæ. Simile est R. C. hom. negotiatori. Mat.
13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

IN F. S. ANNÆ MATRIS

B. V. Mariæ.

Simile est R. C. hom. negotiatori.
Mat. 13.

HAud aliud dignius aut diuinius habitum fuit Israelitis, Exod. 25. quam Sancta Sanctorum; in qua arca erat inferenda. At tanto istis dignior S. Anna, quanto præ Arca est Deipara, præ umbra lux, veritas præ figura.

Itaque nos

- I. Magna sunt facta filia ipsius.
- II. S. Annam monogamam fuisse, & vni-param.
- III. Matris S. Annæ laus à prole Maria.
- IV. De prerogatiua S. Annæ.

P A R S I.

Quæ magna sint filia facta S. Annæ.

Magna cir. a B. V. M. sua.
I. David parando Salomona præparans materiam, ait, 1. Par. 29. Grande opus est. Neq; enim homini præparatur habitatio, sed Deo. 1. Grandius, præparari habitationem B. V. M. Quod in hanc grandia concursura erant: Conceptio sanctificata, natiuitas gloriosa, vita diuina, mors mira. & c. pleraq; supra naturam. 2. Et vero. Ps. 86. Gloriosa dicta sunt de te Ciuitas Dei. 3. Damasc. orat. 1. de obdor. B. V. Et quam aliam ciuitatem intelligemus, quam eam, quæ Deum suscepit. 4. S. Germ. Constantinop. orat. de B. V. Omnia tua sunt admirabilia, ô Deipara; omnia supra naturam. Lu. 1. Quia fecit mihi magna, qui potens est. Ideo magnificat, anima mea Dominum.

Et a triplia. 1.
II. Magna per gratiam. 1. Quia angelus ait, Ave gratia plena. 2. Prou. 31. Filie multe congregauerunt sibi diuitias: tu supergressa es vniuersas. 3. Eccl. 24. In plenitudine Sanctorum detentio mea. 4. Cant. 7. In horto meo omnia poma noua & vetera virtutum ac gratiarum.

Magna per gloriam. Quia corpore & anima Angelos transcendit. Cant. 6. Quæ est ista, quæ progreditur q. aurora consante vitam: pulera vt luna in vita, electa vt sol post vitam: terrib. vt cast. acies ord. iam in Ecclesia ad tutamen fidelium.

Magna per naturam. Nam oriunda è stirpe regum, patriarcharum. Mat. 1. Anna & Ioachim de tribu Iuda regia nati sunt. Gen. 49. Non auferetur sceptrum de Iuda, & Dux de femore eius, donec veniat, qui mittendus est.

Pf. 86. Fundamenta eius in montibus sanctis, B. V. Mariæ in parentibus: Ecclesiæ in Apostolos. Ciuitatis Dei, Apoc. 22. fundamenta è lapid. pretiosis, & Deus ipse fundauit eam altissimus.

P A R S II.

S. Annam monogamam fuisse, ac vni-param.

I. Ioachim Nazarethi, Bethlehemi Anna, ciuitatulis Iuda, nati coniugium inierrant. At Plures ne maritos ea habuerit, pluresque filias; disceptant Patres. Tres eirribuunt viros, Ioachim, Cleopham, Salomam, & è singulis filias singulas. Sic S. Anton. 1. p. hist. Magister hist. Euang. Petrus à Natalibus in Catal. Ludolphus, Eckius, Ger son sup. de Nat. B. V.

Vbi ista:

Anna tribus nupsit, Ioachim, Cleopha, Salomeque.

Ex quibus ipsa viris peperit tres Anna Marias:

Quas duxere, Ioseph, Alphaus, Zebedeusq;.

Prima IESVM: Iacobum; Ioseph, cum Simone, Iudam

Alteram dat: Iacobum dat tertiam, datq; Ioan-nem.

Mantuanus in Fastis:

Anna Puerperio fortunatissima sancto

Tres habuisse viros, & tres habuisse puellas Dicitur.

Sic

Sic Glossa ord. ad Gal. 1. S. Hiero. in prologo ad S. Iac. Ratio 1. Quia Christo fuere fratres: & ij non ex B. V. M. Ergo ex sororibus eius. Mar. 6. *Nonne hic est filius Mariae, frater Iacobi, & Ioseph, & Iudae, & Simonis? Nonne & sorores eius hic nobiscum sunt?* Mat. 12. *Ecco mater eius & fratres stabant foris, querentes ei loqui.* Gal. 1. Ioa. 2.

2. Deinde S. Io. Euang. fuit B. V. cognatus: alioquin sic habitasse cum ea indecens fuisset. 3. Demum, Ioa. 19. *stabat iuxta crucem Iesu mater eius, & soror matris eius Maria Cleopha:* ergo vtraq; Annæ filia fuit.

S. Anna
monogama
fuit & v-
nicipata.

II. Altera opinio verior, & communior: S. Annam monogamam fuisse, matremque vnicæ B. V. Mariæ. Ita S. Patres. Euth. in Ioan. 19. *Sororem matris eius, i. cognatam,* ait Theoph. ibid. Epiph. hæc. 78. Cæ. Baron. t. 1. in Apparatu. Canif. in Mar. f. 1. c. 4. Suarez in 3. p. to. 2. q. 28.

Ratio 1. Inueterata Ioachimi & Annæ sterilitas, & B. V. miraculosa conceptio vnicum partum credi concedunt. 1. Vt de Isaaco Abrahamæ, de Baptista Zachariæ. 2. Lænxæ catulum dat non nisi vnicum natura: sic gratia vnicam S. Annæ.

Ratio 2. Sterilem per diu, sanctam, miraculoque futuram Deiparæ matrem bis, terue nupsisse, vt sapit incontinentiam; ita mensura non credit. 1. Portia Romana vidua audiens laudes iuuenulæ; & in his, quod ad secundas nuptias transisset, ait, *Viduas parui eas facio, parumq; honestas duco; quæ primo coniuge amisso, in alium quæuis inclutum, transferrent amorem.* 2. Turtur amisso compare, alteri se nunquam iungit, nec in viridi nidificat ramo, vidua gemebunda. Non istis, sola doctis natura, potior ex gratia foret in virtute S. Anna?

Ratio 3. Distincta filiabus nomina parentes indere solent: & tribus Anna vnâ Mariæ? 4. Breuiarium Rom. ait Annam 20. annos sterilem cum Ioachimo exegisse; & hoc defuncto tam decrepita ad

tercias iuisset nuptias? 5. Dominus Iesus sumus fuit zelator virginitatis maternæ; ergo & viduitatis auitæ. 6. Quid? Hæc Anna isti Phanuelis fuisset inferior; quæ Luc. 2. laudatur ab 84. annorum viduitate? Et huic S. Annæ superiorem laude viduitatis Iuditham, quis credat?

Hæc sententia; cum Ecclesiæ consonet, ac S. Patribus, & rationi; nec S. Scripturæ pugnet: PLACET.

III. Illud autem Ioann. 19. *Stabat iuxta Crucem Iesu; mater eius; & soror;* id est, cognata, matris eius; Maria Cleopha. Ethoc, Mar. 6. *Nonne & sorores eius hic nobiscum sunt;* id est, aiunt Euthy. & Theophil. cognatae eius. Vt Tob. 8. *Tu scis, quia non luxuriæ causa accipio sororem meam.* i. cognatam. Fuit autem Cleophas frater Iosephi; ideo Maria Cleopha filia, fuit soror Deiparæ. Sic ait S. Aug. *Tract. 10 in Ioan.* Omnes consanguinei Virginis, fratres erant Christi: vt Iacobus minor, filius Cleopha; dictus frater Domini.

Bene igitur Damasc. orat. 1. *o castissimum par turturum Ioachim & Anna! o par beatum! vobis omnis creatura obstricta est. Per vos v. donum omnium donorum præstantissimū obtulit creatori, castam Matrem; quæ sola Creatore digna erat. O beatum Anna vierum, qui viuum cælum, cælis ipsis lætius peperit!* 2. Niceph. l. 1. c. 7. *Ambo erant accuratiores vita præstantes; nec non primis quibusque, & nobilissimis genere coniuncti.* 3. S. Greg. Nyf. orat. de Natiu. Christi ait, inter Mosaicæ perfectionis studiosos principem extitisse. 4. S. Hier. l. de ortu Virg. to. 4. *Vita ait, Ioachimi & Annæ simplex & recta apud Deum, apud homines irreprehensibilis erat & pia.*

* *

PARS

PARS III.

Matris S. Annae laus à prole
Maria.

Ex David I. **V**terque è stirpe David prognatus est: teste Hypolyto Mart. Nicep. l. 2. hist. Eccl. c. 3. Epiph. in her. Colyrid. Damasc. l. 4. de fide. c. 15. Addit Aug. l. 23. cont. Faustum. c. 9. Epiph. hær. 70. Hieron. &c. annis XX. steriles conuixisse in ieiunio, oratione, elemosyna Demum augelem promississe prolem, facultates eos tripartitas fecisse, primam templo, alteram pauperibus, tertiam vitæ suæ necessitati tribuisse. Nos, omisso Ioachimo, de Anna modo.

Anna quæ ANNAE in Scri. celebrantur 4. 1. Mater Samuelis, 1. Reg. 1. & ipsa sterilis post orationem à Deo fecundata, prolem Deo reddit. 2. Vxor Tobiae senioris. 3. Filia Phanuelis, Luc. 2. multum dilaudata. 4. Mater Deiparæ. Apud veteres famosa Anna Perenna, aliis Didonis soror; Poetis Luna, vnde annorum ac temporum perennitas denumeratur per menses. Alijs est ea, quæ Romanis fame pressis anno-na subuenit; vt ob id eam perennistatua donarint. Istitis cunctis celebrior vna S. Anna nostra est.

Sofra su- *praemnes* *et* *long. lau-* *anda.* Esto, fuerit disceptatio priscis: Num laudandæ mulieres? Plut. l. de Virt. mul. docet; mulierum dignissimam, cuius nulla foris sit ad laudem seu vituperium fama, proin nec vitia, nec virtutes mul. manifestanda esse. Contra Gorgias Leont. ait. Vt venustas mul. occultanda sit, publicanda tamen virtus est. Ab hoc sto. Prou 11. Date ei defructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera eius. Indifferenter dicit. Psaltes: Laudate Dominum in Sanctis eius, seu viris, seu foemellis. Quam Anna sancta, tam Sanctæ genitrix.

Laudanda à prole. II. Magna Deus per Nathan promissit Dauidi temporalia, moxque subdit: 2. Reg. 12. si hæc tibi parua videntur, adijciam tibi maiora. Quæ? De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Magnum hoc. Ideo nimirum illacrymabatur Ezechias Rex subitam mortem sibi denunciatam, quod, ait S. Hiero. illiberis moreretur, si que promissio ista cassaretur. 1. Siergo Abrahamæ, Dauidi, &c. promissio venturi exiis Messia fuit gloriosa, quanto magis Annæ viciniori? 2. Si, Prou. 15. Filius sapiens gloria est Patris: quanta Annæ hæc filia talis, ac tanta? 3. Si Baptistæ sanctitas in vtero redundauit in matrem Luc. 1. & Beda ibid. quanto plus Mariæ in S. Annam? Ab isto magna Elisabeth; at hac maior Anna quam Elisabertha, quantum Maria supra Baptistam est. 4. Si, 2. Reg. 6. Benedixit Dominus Obededum, & domum eius propter Arcam Dei, quanto magis S. Annam ob Deiparam?

Et à gratia ob prolem data. III. Quare, Iud. 15. Benedicta inter mulieres Rachel Debora ob Si saram occisum hostem, & benedicatur in tabernaculo suo: Anna item, in quo tulit Deiparam contententem Zabulon, serpentisque caput. Alex. ab Alexan. l. 4. c. 9. ait, esse genus vineæ, cuius folia sint aurea, racemi instar gemmarum rutilantes: Talis Anna: de qua, que quasi Vitis fructificauit, Eccl. 24. & Ps. 44. in simbris aureis circumamicta varietatibus est.

Fuit igitur S. Anna, vt statua, de qua Fulgosius l. 1. c. 5. Lucullo in Asia agenti in somnis spectrum ait: Luculle amicus tuus venit, vt tecum sit, & commoretur. Mox nuncius affertur vigilantibus ab Romanis Siculas naues fugatas. In relictam ab his statuam amici in litore incidit: præterit speram. Amoveri iubet, moueri nequit præ pondere. Aperitur: thesaurus maximus inuenitur. Talis S. Anna, ab B. V.

M m m m gra-

grauida. De hac enim Prou. 31. *Multa filia congregauerunt sibi diuitias, Tu supergressas vniuersas.*

PARS IV.

De Prærogatiua S. Annæ.

I. Tvero S. Anna quoque omnes præcellit mulieres, præter vnâ filiam.

1. Quia, qui ad opus aliq. à Deo eligitur; is simul ad parem gratiæ euehitur gradum; Hocq. altiore, quo altius opus est: at S. Anna ad parentelâ B. V. M. est electa: quæ quâta? ergo quanta S. Annæ gratia? 2. Vere Moyse ad feditiosos, Num. 17. *Quemcūq. elegerit Dominus, ipse erit sanctus.* Aug. in 1. Eph. *Elegit nos ante mundi constitutionem, ait, Deus, quos eligit, bonos facit: Quam ergo bonam fecit S. Annam? Nam Arist. in Topicis axioma est: Sicut se habet simpliciter ad simpliciter; ita magis ad magis, & maxime ad maxime.*

3. An non Matt. 7. *Arbor bona facit fructus bonos? Annæ fructus quis melior, post Christum? Quæ igitur mulier præ S. Annæ? Nam Luc. 6. A fructibus eorum cognoscetis eos. ut sic infert S. Damasc. orat. 1. Optima ergo arborum Ioachim & Anna, ex quibus eximius fructus productus est.*

II. Duo in ea Mirabilia, docent esse gratiosissimam mulierum. primum, Ex sterili factam esse fecundam; quod Deo soli possibile: Qui permisit sterilitatem; ut inde eliceret bonum maximum & mysterium. 1. Ratio Damasc. orat. 1. de Nat. *Ut ad incarnationis summum miraculum per miraculum hoc steret gradus.* 2. Ibid. *Quia Natura voluit gratiæ in conceptu virginis cedere.* 3. Lib. de ortu virg. *Cū alicuius vterum claudit Deus, ad hoc facit, ut mirabilis denuo aperiat, & nō libidinis esse quod nascitur, sed diuini muneris cognoscatur.* 4. V. Beda Hom. de Dign. Bapt. *Diuinitus procuratum est, ut ex sterili nasceretur: quatenus etiam ortus eius miraculo patenseret, virum magna virtu-*

tis futurum: Sic & Mariam: quæ est laus Annæ.

Secundum, Prodit S. Ber. to. 2. ser. 51. c. 2. B. V. dum erat in vtero matris habuit vsum liberi arbitrij, atque lumen perfectum in intellectu & ratione. Refragatur tamen ei fortius S. Tho. p. 3. q. 27. a. 3. Virgo non statim habuit vsum liberi arbitrij adhuc existens in vtero. Hoc etiam est speciale priuilegium Christi.

IN F. S. PERI AD VIN- CVLA.

Misit Herodes rex, vt affligeret quosdam de Ecclesia. Act. 12.

D Raco rufus, Apoc. 12. horribilis imminabat Mulieri, 12. stellis coronatæ, solerq. amictæ; vt prolem eius deuoraret. Ita Ecclesiæ sanguinolentus Herodes, occiso Iacobo, etiam Petrum producturus.

Qua causa nos

- I. Gloria & gloriatio Ecclesiæ qua & quâta?
- II. Quæ Festi causa: & qua Herodiana infestatio.
- III. De Catenis gentium & Christianorum.
- IV. De custodibus Herodis.
- V. De Petri liberatione, indiga Ecclesiæ, Angeli, Dei,
- IV. De causa efficiente Conuersionem, eiusq. modo.

PARS I.

Gloria & gloriatio Ecclesiæ qua & in quibus? Synagoga
I. Admirator factæ in Ecclesia dispositio-
fuit glori-
fitionis ait, Eph. 3. *Ut innotescat Principibus & Potestatibus Angelorū per Ecclesiam, multiformis sapiētia Dei, scilicet ad præfinitionē sculorum, quam fecit in Christo IESU: Vbi D. Th. Non; quod Angelicis comprehensores discar à viatrice Ecclesia; sed quod Dei sapientiam ea occasione clarius cognoscant, mirentur, venerentur in rerū successibus ac euentis. 2. Quos admiratus item Psal. 86. exclamat: Gloriosa dicta sunt de te*